

Vláda sáhla ke stavu nouze, aby včas ‚přiškrtila‘ důchody. ‚Protiústavní amatérismus,‘ reaguje opozice

irozhlas.cz/zpravy-domov/snizeni-valorizace-duchody-ustavni-pravnik-legislativni-nouze-snemovna_2302220500_vtk

Vláda nechce riskovat, že by nestihla ve Sněmovně schválit snížení valorizace důchodů, sáhla proto po vyhlášení stavu legislativní nouze. Novela zákona by se tak mohla projednat ve zrychleném módu a s omezeným vystupováním zákonodárců. To se ale vůbec nelíbí opozici, ANO a SPD tento krok považují za protiústavní. V této věci se však ústavní právníci oslovení serverem iROZHLAS.cz neshodují. Rozepří by tak mohl rozsoudit až Ústavní soud.

Jednání Poslanecké sněmovny | Foto: René Volfík | Zdroj: iROZHLAS.cz

„Legislativní nouze!?! To jako vážně?!? Tenhle protiústavní amatérismus jednou skončí velkou vládní ostudou a já jako opoziční poslankyně z toho vlastně ani nemám radost,“ napsala v pondělí na twitter poslankyně ANO Jana Mračková Vildumetzová.

SCHVALOVÁNÍ ZÁKONŮ VE STAVU LEGISLATIVNÍ NOUZE

Stav legislativní nouze (ustanovení § 99 Jednacího řádu PS) je možno vyhlásit za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Stav legislativní nouze vyhláší předseda Sněmovny na návrh vlády, podle jednacího řádu může být vyhlášen na určitou dobu. Při vyhlášeném stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny rozhodnout na žádost vlády, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání. (...) Procedura projednávání návrhu zákona ve zkráceném jednání nemá první čtení, předseda přikáže návrh přímo výboru a určí nepřekročitelnou lhůtu, do níž musí výbor předložit usnesení. Poté se koná rovnou druhé čtení návrhu zákona, přičemž může být upuštěno od obecné rozpravy, o čemž se usnese Sněmovna. Řečnická doba může být zkrácena na 5 minut. Třetí čtení návrhu zákona se může konat bezprostředně po druhém čtení.

Reagovala tak na rozhodnutí předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové (TOP 09), kterým na jeden měsíc vyhlásila stav legislativní nouze na návrh vlády Petra Fialy (ODS). Důvod? Novela zákona o důchodovém pojištění a snížení červnových valorizací.

Opoziční SPD v úterý před jednáním Sněmovny oznámila, že bude kvůli novele obstruovat a podá stížnost k Ústavnímu soudu.

„Kdybychom měli nocovat ve Sněmovně několik dní, tak tomu budeme bránit,“ vyhlásil předseda SPD Tomio Okamura. Postup Fialova kabinetu lze podle něj srovnat s krádeží.

Předsedkyně poslaneckého klubu ANO Alena Schillerová rozhodnutí kritizuje a namítá, že k němu nejsou zákonné podmínky. „Není možné to vyhlášovat samolibě podle toho, že vláda zrovna potřebuje něco prosadit. Milá vládo, zákonné zvýšení důchodů kvůli nezvládnuté inflaci opravdu hospodářskou škodou není,“ řekla v úterý.

Ústavní stížnost ale zatím hnutí ANO nezpracovává, protože podle Schillerové chtějí udělat vše pro to, aby novela neprošla. „Pokud budeme nakonec silově potlačeni, tak poté se zcela určitě obrátíme na Ústavní soud, argumenty máme,“ uvedla.

Protichůdné právní názory

Ústavní právník z Právnické fakulty Univerzity Karlovy Marek Antoš jí dává za pravdu. „Není to vhodný nástroj, jde o zneužití institutu. Pokud má vláda pocit, že je potřeba řešit obstrukce opozice, která jí znemožňuje schvalovat zákony, tak má uvažovat o změně jednacího řádu, aby se do toho dostala pravidla, a ne přicházet s jejich obcházením. Může to mít i intenzitu protiústavnosti,“ upozornil s tím, že takto schválený zákon by mohl Ústavní soud zrušit, což by způsobilo další zmatky.

Měnit pravidla hry v průběhu je nefér. Jsme proti snížení valorizace důchodů, říká poslanec Juchelka

Číst článek

Podle jeho názoru vláda nedělala kroky, aby legislativní nouzi předešla. „To, že nedělám nic, a zareaguji až v situaci, kdy je potřeba reagovat rychle, tak to neopravňuje k tomu, abychom použili tento mimořádný prostředek, nejsou naplněny mimořádné okolnosti,“ myslí si.

S takovým názorem však nesouhlasí další ústavní právník Jan Kysela, podle něj Česku hrozí několikamiliardová finanční ztráta.

„V případě, že by k valorizaci došlo v původní výši, tak se to dá považovat za závažnou hospodářskou ztrátu. Po mém soudu tudíž důvody pro legislativní nouzi dány jsou. Nevím, jestli na to Sněmovna přistoupí, ale samotný fakt využití tohoto institutu mi nepřipadá šokující nebo pochybný,“ popsal pro iROZHLAS.cz.

Alena Schillerová

@alenaschillerov

Vyzvala jsem @Markéta Pekarová Adamová, aby řádně zdůvodnila včerejší vyhlášení stavu legislativní nouze. ČR není zužována přírodní katastrofou, nečelíme explozivnímu šíření zákeřné nemoci, na hranicích se nešikují nepřátelská vojska. Jedinou pohromou, které čelíme, je diletantství této vlády.

15:02 – 21. 02. 2023

86 955

Vláda už dříve zmínila, že se neobává, že by měla být změna valorizace protiústavní. S opozicí naopak souhlasí odboráři a zaměstnavatelé.

Podle novely má být omezení mimořádné valorizace jednorázové. Podle podkladů k normě by výdaje podle dosavadního nastavení letos činily 34,4 miliardy korun, po úpravě mají být 15,4 miliardy. Částka je na dluh. Na omezení červnového růstu penzí se vláda dohodla minulou středu.